

РЕШЕНИЕ

№ 369

гр. Разград, 14.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на пети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НЕЛИ ГЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАЛЯ МАВРОДИНОВА
като разгледа докладваното от НЕЛИ ГЕНЧЕВА Гражданско дело №
20233330100199 по описа за 2023 година

За да се произнесе, Съдът взе предвид следното:

Предявени са искове с правно основание чл.422 от ГПК, във вр. с чл.430 от Търговския закон и чл. 79, ал.1 и чл.86, ал.1от 33Д.

Депозирана е искова молба от „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД, с която са предявени обективно съединени искове срещу М. Х. В. за установяване, че ответникът дължи на ищеца сумата от 2 404,46 лева — дължими по Договор за кредит от 17.01.2012 г., сключен между ответника и „Първа инвестиционна банка“АД; за сумата 861,73 лева - договорна лихва за периода 17.01.2012г. - 20.12.2021г, както и законната лихва върху главницата от датата на депозиране на заявлението по чл.410 от ГПК. Сочи, че за тези суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.дело 2066/2022г, по описа на РС Разград.

Твърди, че на 17.01.2012г. е подписан Договор за предоставяне на потребителски кредит 20LD-R-000176/17/01/2012 между „Първа инвестиционна банка“АД, в качеството на кредитор и М. Х. В. - кредитополучател за сумата 3460,00 лева със срок за връщане до 20.12.2021 г.с годишна лихва в размер на базовия лихвен процент на Банката за лева, който към датата на сключване на договора е бил 8,7907% , увеличен с надбавка 9,2093 пункта, и годишен процент на разходите към датата на отпускане на кредита в размер на 20,96 %, при което общата дължима сума по договора е била 7550,32 лв. Също така твърди, че за разглеждането на искането за кредит е уговорено плащане на такса в размер на 40 лв., както и комисионна за отпускане на кредита в размер на 2 % от разрешения кредит, която се събира от банката в деня на отпускане на кредита; че ответникът не е изплатил цялото задължение, като размерът на непогасения остатък е 2 404,46 лв. главница и 1011,73 лв. договорна лихва. Сочи че на 19.12.2019 г. е сключен договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) между „Първа инвестиционна банка“АД и С.Г.Груп ЕАД, по силата на който задължението на М. Х. В., произтичащо от Договор за предоставяне на потребителски кредит 20LD-R-000176/17/01/2012 е изкупено от С.Г.Груп

ЕАД; че с последващ договор – от 11.12.2020 г. вземането е прехвърлено от С.Г.Груп ЕАД на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД; че в изпълнение на императивните разпоредби на чл. 99 от Закона за задълженията и договорите, на 25.01.2023 г. до длъжника е изпратено уведомление от пълномощник на цедента - адв. дружество Иванов и Денев, че кредитор спрямо него по отношение гореописаното парично вземане е „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД и е предоставен 15-дневен срок за доброволно изпълнение; че уведомлението е получено лично от ответника; че на 20.12.2021 г. е изтекъл крайния срок за погасяване на задълженията по кредита; че на 06.04.2022 г. ответникът е заплатил по банкова сметка на ищеца сумата 150 лв. , с която е погасил част от задължението си. Сочи, че за вземането е издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК по ч.гр.д.№2066/2022 г., срещу която ответникът е депозирал възражение в срока по чл.414 от ГПК. Иска присъждане на направените по делото разноски. Счита, че погасителната давност не е настъпила, като сочи, че същата тече от датата на падежа на последната вноска по кредита

Ответникът е получил препис от исковата молба и доказателствата и в срока по чл.131 от ГПК е депозирал отговор, в който е посочил, че искът е неоснователен поради погасяването на вземането по давност. Също така сочи, че е изпълнил задължението си по банковия кредит. В о.с.з. процесуалният му представител сочи, че кредитът е станал предсрочно изискуем през 2016 г. при неплащане в срок на първата от забавените вноски, поради което към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение вземането е било погасено по давност.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните, като прецени събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и съобрази приложимия закон, прие за установено от фактическа страна следното:

На 17.01.2012 г. между ищеца „Първа инвестиционна банка“АД и ответника М. Х. В. е сключен договор за банков кредит №205LD-R-000176 /л.6/ за сумата 3460 лв. с краен срок за погасяване – 20.12.2021 г. В т.4 от договора кредитополучателят се е задължил да заплаща на банката годишна лихва в размер на базовия лихвен процент на Банката за лева, увеличен с надбавка от 9,2093 пункта, като конкретно е посочено, че към датата на сключване на договора този базов лихвен процент е в размер на 8,7907 % год. Кредитът е предоставен на ответника за погасяване на съществуващи задължения. В този договор няма клауза за настъпване на автоматична предсрочна изискуемост при неплащане на задълженията по договора в срок.

Страните са подписали и погасителен план към договора за кредит /л.9/. Видно от същият кредитът е следвало да бъде изплатен на 120 месечни вноски, всяка от тях вносима на 20-то число от съответния месец в размер на 62,01 лв. и последна месечна вноска с падеж 20.11.2021 г.

С договор за цесия от 19.12.2019 г. „Първа инвестиционна банка“АД е прехвърлила на С.Г.Груп ЕАД пакет от свои парични вземания. В приложението на този договор /л.46/ е записано и задължението на М. Х. В., ответник по настоящото дело по договор за банков кредит №205LD-R-000176 в размер на 2 404,46 лв. главница и 1011,73 лв. лихва.

С пълномощно /л.49/изпълнителните директори на „Първа инвестиционна банка“АД са упълномощили С.Г.Груп ЕАД да уведоми от името на банката във връзка с изпълнение на задължението по чл.99 от ЗЗД всички длъжници по всички вземания на дружеството, възникнали по силата на сключени договори за кредит, които дружеството е цедирало.

С договор за прехвърляне на вземания /цесия/ /л.53/ С.Г.Груп ЕАД е прехвърлил на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД вземания, произтичащи от договори за кредит в съответствие с чл.99 и чл.100 от ЗЗД. Тези вземания са индивидуализирани в приложение към договора /л.88/ В това приложение е записано и задължението на М. Х. В., ответник по настоящото дело по договор за банков кредит №205LD-R-000176 в размер на 2 404,46 лв. главница и 1011,73 лв. лихва.

Подписано е и потвърждение /л.90/ от С.Г.Груп ЕАД за извършената цесия.

С пълномощно /л.50/ управителят на С.Г.Груп ЕАД е упълномощил ищеца „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД да уведоми от името на „Първа инвестиционна банка“ АД и С.Г.Груп ЕАД във връзка с изпълнение на задължението по чл.99 от ЗЗД всички длъжници по всички вземания на дружеството, възникнали по силата на сключени договори за кредит, които дружеството е цедирало.

С пълномощно Р. И. М.-Т. в качеството си на управител на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД е преупълномощила адвокатско дружество „Иванов и Денев“ и конкретно шест адвоката да уведомят от името на „Първа инвестиционна банка“ АД и от името на С.Г.Груп ЕАД всички длъжници за прехвърляне на вземанията по горепосочените договори за цесия /л.48/. Като управител на адвокатско дружество „Иванов и Денев“ адв. Ж. Д. е отправил уведомление до ответника М. Х. В. /л.91/ за двете прехвърляния на вземането и е съобщено, че считано от датата на получаване на това уведомление кредитор по вземането е „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД. С ново писмо /л.92/ адв. Ж. Д. като пълномощник на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД е дал срок за изпълнение на вземането /15 дни/ с предупреждение, че при неизпълнение ще потърсят защита по съдебен ред. Двете уведомления са изпратени с писмо и връчени с обратна разписка.

На 21.11.2022 г. „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД е подал заявление до Районен съд – Разград и по ч.гр.д.№2066/2022 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение, с която е разпоредено М. Х. В. с ЕГН: ***** и адрес: с. Д.*****, общ. Разград, обл. Разград да заплати на кредитора ЕОС МАТРИКС ЕООД с ЕИК: 131001375 и адрес: гр. София, ЖК МАЛИНОВА ДОЛИНА, ул. РАЧО ПЕТКОВ - КАЗАНДЖИЯТА № 4-6, общ. Столична, обл. София (столица), законен представител Р. И. М. - Т. - управител, чрез пълномощник адв. Д. К., АК В.Търново, съдебен адрес: гр.В. Т.*****, тел. *****, сумата 2 404,46 лева /две хиляди четиристотин и четири лева и четиридесет и шест стотинки/ главница, ведно със законната лихва от 17.11.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, сумата 1 041,73 лв. /хиляда четиридесет и един лева и седемдесет и три стотинки/ договорна/възнаградителна лихва за периода 17.01.2012г. - 20.12.2021г., както и 68,92 лв. /шестдесет и осем лева и деветдесет и две стотинки/ разноси по делото.

В срока по чл.414, ал.2 от ГПК М. Х. В. е депозирал възражение срещу издадената заповед, като е посочил, че е платил сумата, както и това, че вземането е погасено по давност.

В дадения от съда срок в съответствие с разпоредбата на чл.415 от ГПК ищецът е предявил установителните иски, предмет на настоящото съдебно производство.

Видно от писмо на първоначалния кредитор „Първа инвестиционна банка“ АД /л.137/ за времето от 17.01.2012 г. – 19.12.2019 г. ответникът му е заплатил сумата 3 836,06 лв., с които е погасил главницата до размера на 1055,54 лв. , договорна лихва до размера на 2 727,07 лв. и обезщетение за забава за

просрочени плащания от 53,45 лв. Последното плащане според справката е от 20.01.2017 г.

Според представеното удостоверение, издадено от С.Г.Груп ЕАД /л.141/ за времето от сключване на договора за цесия от 19.12.2019 г. до сключването на договора за цесия от 11.12.2020 г. по сметките на това дружество не са постъпвали суми във връзка с изпълнение на договор за банков кредит №205LD-R-000176.

Видно от представената по делото служебна бележка, издадена от „ЕОС МАТРИКС“ЕООД единствената платена от ответника сума след сключването на договора за цесия е в размер на 150 лв. и същата е внесена на 06.04.2022 г. /л.120/.

Анализът на установената фактическа обстановка, налага следните правни изводи:

Предявените установителни иски са за задължението за заплащане на главница, и договорна лихва по кредит. Тези иски са допустими, тъй като за същите вземания има издадена заповед за незабавно изпълнение, срещу която и кредитополучателя и поръчителя са депозирали възражения и в срока по чл.415 от ГПК са предявени установителните иски.

Договорът за кредит, въз основа който се претендират вземанията е сключен между страните в изискуемата от чл.430, ал.3 от Търговския закон писмена форма. Непосредствено след сключването на договора „Първа инвестиционна банка“АД е изпълнила своето задължение по чл.430, ал.1 от ТЗ да отпусне паричната сума. По силата на договора за кредитополучателя – ответник е възникнало задължението да върне тази парична сума след изтичане на срока на договора, ведно с лихвата по кредита, уговорена с банката /чл.430, ал.1 и ал.2 от ТЗ/.

Към датата на предявяване на иска – 03.02.2023 г., както и към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение – 21.11.2022 г. крайният срок за изпълнение на задължението за връщане на сумата по договора е изтекъл. По делото обаче е установено, че е платена само част от главницата и част от договорената лихва.

Същевременно не бяха представени никакви доказателства за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, както и за наличие на уговорка за незабавна изискуемост, за каквато говори процесуалният представител на ответника.

Междувременно вземането е прехвърлено с договор по чл.99 от ЗЗД. Това прехвърляне е валидно, тъй като нито законът, нито договорът, нито естеството на вземането препятстват това.

По отношение на ответника това прехвърляне има действие след уведомяването, което е направено с изрично уведомяване, както и с получаването на преписа от исковата молба, към която е приложено това нарочно уведомление. Това уведомление е подписано от новия кредитор въз основа на изрично упълномощаване за това. Тъй като разпоредбата на чл.99, ал.3 от ЗЗД предвижда обикновена писмена форма на уведомлението за извършената цесия, то на основание чл.37 от ЗЗД във връзка с чл.44 от с.з. и упълномощаването за това действие следва да бъде в обикновена писмена форма. По делото няма спор за зачитане на плащания към първоначалния кредитор до датата на уведомяването на длъжника.

Неоснователно е възражението за погасяване по давност на вземането за главница и за договорна лихва по кредита. ВКС в трайната си практика/ вкл. и в решение №38/26.03.2019 г. на ВКС по т.д.№1157/2018 г., 2 т.о., ТК / приема, че уговореното между страните връщане на предоставената в заем

/кредит / сума на погасителни вноски, не превръща този договор в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение на задължението на части. В случая задължението за заплащане на погасителните вноски е породено от договора за банков кредит и по своята същност представлява изпълнение на основното задължение на длъжника на части, каквато възможност предвижда разпоредбата на чл.66 от Закона за задълженията и договорите.

Решение № 50173 от 13.10.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4674/2021 г., III г. о., ГК изрично посочва, позовавайки се и на мотивите на Тълкувателно решение №3 ОТ 18.05.2012 г. *на ОСГТК на ВКС, „Поради това при постигнато съгласие плащането на дължимата сума да е разделено на погасителни вноски с надежди на определени дати, отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодично дължими плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е надеждът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост. Следователно началният момент, от който започва да тече давностният срок за вземания за главница и/или за договорни лихви по погасителни вноски по договор за банков кредит, за който не е обявена и респективно, настъпила предсрочна изискуемост, е датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита.“*

Ето защо, както изрично е посочено в горепосочените съдебни решения, приложима по отношение на това задължение е общата 5-годишна давност по чл.110 от ЗЗД, като същата следва да тече от уговорения краен срок за погасяване на кредита – 20.11.2021 г. предвид липсата на уговорка за настъпване на автоматична предсрочна изискуемост, както и поради обстоятелството, че кредиторът не е обявил по съответния ред кредита за предсрочно изискуем.

В съответствие с разпоредбата на чл.422 ал.1 от ГПК искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, а същото е подадено на 21.11.2022 г. – година след датата на последната вноска според погасителния план. Към тази дата не е изтекла погасителната давност по отношение на цялата непогасена част от задължението по договор за банков кредит №205LD-R-000176, а с подаването на това заявление същата е прекъсната до приключване на настоящото производство.

Размерът на задължението за заплащане на главница, както и това за акцесорното вземане – за договорна лихва е установен и същият съвпада с посочения в исковата молба.

Ето защо двата обективно съединени иска са основателни и доказани и следва да бъдат уважени.

По отношение на иска за установяване на задължението за заплащане на договорната лихва, съдът намира, че в договора ясно е посочено по какъв начин е формирана същата. В договора, както и в погасителния план към него, изрично е записано, че записаната като договорна лихва сума не е окончателна /т.е. това не е договор при фиксиран лихвен процент/, както и начина на формиране на същата – базовия лихвен процент с надбавка от 9,2093 %. Ето защо искът за установяване на задължението в размера, посочен в заповедта за изпълнение, е основателен и доказан.

Дори и разпоредбата на чл.11, т.9 от Закона за потребителския кредит /който предвижда по-висока степен на защита при този вид кредити в сравнение с кредитите, теглени от търговци/ изрично предвижда възможността в договора

за потребителски кредит да е предвидена възможност за промяна на лихвения процент едностранно от страна на кредитора, като в този случай в договора следва да е посочен референтния лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент. Именно по този начин е определен лихвения процент по договора, като в случая такъв референтен лихвен процент е базовият лихвен процент на банката. Ето защо съдът намира, че искът е основателен в размера, в който е предявен.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК ответникът дължи заплащане на направените от ищеца разноски исковете съразмерно на уважената част от установителните искове.

Тези разноски са в размер на 77,26 лв. по настоящото дело. По същият начин дължат и разноските по заповедното производство в размер на 68,92 лв.

По гореизложените съображения, Съдът:

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на М. Х. В. с ЕГН: ***** и адрес: с. Д.*****, общ. Разград, обл. Разград, че същият дължи на кредитора ЕОС МАТРИКС ЕООД с ЕИК: 131001375 и адрес: гр. София, ЖК МАЛИНОВА ДОЛИНА, ул. РАЧО ПЕТКОВ - КАЗАНДЖИЯТА № 4-6, общ. Столична, обл. София (столица), законен представител Р. И. М. - Т. – управител, сумата 2 404,46 лева /две хиляди четиристотин и четири лева и четиридесет и шест стотинки/ главница по договор за банков кредит №205LD-R-000176 сключен с „Първа инвестиционна банка”АД, ведно със законната лихва от 17.11.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, сумата 1 041,73 лв. /хиляда четиридесет и един лева и седемдесет и три стотинки/ договорна/възнаградителна лихва за периода 17.01.2012г. - 20.12.2021г., за които е издадена заповед №1029 за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК по ч.гр.д. №2066/2022 г. по описа на Районен съд - Разград.

ОСЪЖДА М. Х. В. с ЕГН: ***** и адрес: с. Д.*****, общ. Разград, обл. Разград **ДА ЗАПЛАТИ** на ЕОС МАТРИКС ЕООД с ЕИК: 131001375 и адрес: гр. София, ЖК МАЛИНОВА ДОЛИНА, ул. РАЧО ПЕТКОВ - КАЗАНДЖИЯТА № 4-6, общ. Столична, обл. София (столица), законен представител Р. И. М. - Т. – управител сумата 77,26 лв. /седемдесет и седем лева и двадесет и шест стотинки/ разноски по делото, както и сумата 68,92 лв. /шестдесет и осем лева и деветдесет и две стотинки/ разноски по ч.гр.д. №2066/2022 г. по описа на Районен съд - Разград.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на страните пред Окръжен съд - Разград.

След влизане в сила на решението, същото да бъде докладвано на съдията-докладчик по ч.гр.д.№ 2066/2022 г. по описа на Районен съд - Разград.

Съдия при Районен съд – Разград: _____